

Vyplňujte jen bílé kolonky!

Formulář vyplňujte na počítači; kolonky se zvětší automaticky podle množství textu.

NETECHNICKÉ SHRNUVÁNÍ PROJEKTU POKUSŮ upravené podle PR 2020/569

Název projektu pokusů	
Nealkoholická steatóza v myším modelu: mechanismus protektivního účinku prenylflavonoidů	
Doba trvání projektu pokusů - v měsících	60
Klíčová slova - maximálně pět ¹⁾) Nealkoholická steatóza; prenylflavonoidy; myš C57BL/6	
Účel projektu pokusů - zaškrtněte poličko; možno i více možností	
☒	základní výzkum
☐	translační a aplikovaný výzkum
☐	kontrola kvality (včetně zkoušení bezpečnosti a účinnosti šarže)
☐	legislativní účely jiné zkoušení účinnosti a tolerance
☐	a běžná výroba zkoušení toxicity a jiné zkoušky bezpečnosti včetně farmakologie
☐	běžná výroba
☐	ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
☐	zachování druhů
☐	vyšší vzdělávání
☐	odborná příprava za účelem získání, udržení nebo zlepšení odborných znalostí

- trestní řízení a jiné soudní řízení
 udržování populací ustálených geneticky upravených zvířat, která nebyla použita v jiných pokusech

Cíle projektu pokusů - např. řešení některých vědeckých neznámých nebo vědeckých či klinických potřeb

Prenylflavonoidy vykazují mnoho prospěšných biologických aktivit, včetně potenciálního ochranného účinku při rozvoji nealkoholické steatózy jater (NAFLD), ale mechanismy jejich působení nejsou dosud dostatečně známy. Cílem tohoto projektu je:

- 1) Zjistit bezpečné dávkování vybraných přírodních a semisyntetických prenylflavonoidů u myší pro plánované studie protektivního účinku této látky na NAFLD.
- 2) Sledovat metabolismus podaných prenylflavonoidů.
- 3) Sledovat protektivní vliv přírodních a semisyntetických prenylflavonoidů na rozvoj NAFLD a získat informace o změně v expresi vybraných enzymů drah souvisejících s metabolismem lipidů, oxidačním stresem a zánětem.
- 4) Získat informace o změnách v expresním profilu mikroRNA regulujících zmíněnou dráhu.

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů - jak by mohlo být dosaženo vědeckého pokroku nebo jaký přínos by z něj člověk, zvířata či životní prostředí mohli mít; v příslušných případech rozlišujte mezi krátkodobými (v době trvání projektu) a dlouhodobými přínosy (mohou se projevit až po skončení projektu)

Nealkoholická steatóza je nejčastějším onemocněním jater u člověka a postihuje 25-30 % populace na celém světě. Nealkoholická steatóza může v dalších stádiích progredovat do nealkoholické steatohepatitidy s výrazným poškozením hepatocytů, zánětem a fibrózou. V pozdních stádiích se rozvíjí jaterní cirhóza se závažnými komplikacemi, jako je hepatocelulární karcinom. Některé prenylflavonoidy mohou příznivě ovlivnit vznik a progresi nealkoholické steatózy a omezit tak rozvoj pozdních komplikací. Součástí studie je ověření bezpečnosti podávaných látek a sledování jejich metabolismu.

Postupy, které budou na zvířatech zpravidla používány (např. injekční aplikace, chirurgické zákroky) - uveděte počet tétoho postupu a dobu jejich trvání

Zvířatům bude p.o. podána přírodní či semisyntetická látka v koncentracích, které nejsou toxicke (1/10 LD 50). U metabolických studií budou zvířata umístěna do metabolických kleců po dobu maximálně 24 hodin. Během této doby jim bude jednou z ocasní žily odebrána krev pomocí injekční stříkačky (tzv. inzulinky), během odběru bude zvíře znehybněno pomocí restraineru. Chirurgické zákroky nejsou plánovány.

Předpokládané dopady / nepříznivé účinky na zvířata (např. bolest, ztráta hmotnosti, nečinnost / snížená hybnost, stres, neobvyklé chování) a doba trvání tétoho účinku

Vzhledem k plánovaným dávkám, které budou minimálně 10x nižší než hodnoty LD50 uvedené v literatuře, nejsou očekávány úhyny zvířat ani závažnější nežádoucí účinky. U metabolických studií budou zvířata umístěna do metabolických kleců po dobu maximálně 24 hodin.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá, a předpokládaná závažnost pokusu

Druh zvířat ²⁾ - vyberte ze seznamu	Odhadovaný počet	Odhadovaný počet zvířat podle závažnosti			
		Nenabude vědomí	Mírná	Střední	Závažná
Myš laboratorní (<i>Mus musculus</i>)	384		384		
Zvolte položku.					
Zvolte položku.					
Zvolte položku.					
Zvolte položku.					

Nakládání se zvířaty, která nebudou na konci pokusu usmrčena

Odhadovaný počet zvířat k opětovnému použití 96

Odhadovaný počet zvířat, která budou navrácena do přírodního stanoviště či systému chovu 0

Odhadovaný počet zvířat k umístění do zájmového chovu 0

Důvody pro výše uvedené nakládání se zvířaty - uveděte

Část myší použitých pro stanovení bezpečnosti studovaných prenylflavonoidů (cíl 1) bude znova využita v metabolické studii (cíl 2).

Uplatňování 3R

Nahrazení používání zvířat - uveděte, jaké alternativy bez použití zvířat jsou v této oblasti dostupné a proč nemohou být použity pro účely tohoto projektu

Informace získané z experimentů *in vivo* nelze získat z jiného modelového systému. Předběžný screening bude proveden *in vitro* na primárních kulturách hepatocytů a ultratenkých jaterních řezech a do plánovaného projektu budou zařazeny pouze látky s výraznou aktivitou *in vitro*.

Omezení používání zvířat - vysvětlete, jaký počet zvířat byl pro tento projekt stanoven. Popište kroky, které byly podniknutы ke snížení počtu používaných zvířat, a zásady použité k vytvoření studie; případně popište postupy, které budou používány po celou dobu trvání projektu za účelem minimalizace počtu používaných zvířat a které odpovídají vědeckým cílům (mezi tyto postupy mohou patřit např. pilotní studie, počítacové modelování, sdílení tkání a opakování použití).

Bude využit minimální počet zvířat nezbytný pro získání validních výsledků. Část myší použitých pro stanovení bezpečnosti studovaných prenylfavonoidů (cíl 1) bude znova využita v metabolické studii (cíl 2).

Šetrné zacházení se zvířaty - uveděte příklady konkrétních opatření (např. zvýšené pozorování, pooperační péče, tlumení bolesti, výcvik zvířat) přijatých v souvislosti s postupy k minimalizaci dopadů na dobré životní podmínky zvířat; popište mechanismy k přijímání vznikajících zmírňujících postupů v době trvání projektu

K experimentům byly vybrány myši, které představují nejjednodušší *in vivo* model. Aplikované dávky budou minimálně 10x nižší než hodnoty LD50 uvedené v literatuře, nejsou proto očekávány úhyby zvířat ani závažnější nežádoucí účinky. Zvířata budou kontrolována zkušeným personálem a to minimálně 1x denně po celou dobu experimentu. Na konci experimentu budou všechna zvířata bezbolestně usmrčena předávkováním anestetika (isofluran). Pokud se i přesto během experimentu nějaké nepředvídané nežádoucí účinky vyskytnou, bude zvíře utraceno, aby se předešlo jeho strádání.

Použité druhy zvířat - vysvětlete výběr druhů a souvisejících životních stadií

Myši kmene C57BL/6 byly již dříve použity pro studium nealkoholické steatózy. Ve věku 4 týdnů začnou samci dostávat dietu s vysokým obsahem tuku, cholesterolu a fruktózy s/bez prenylfavonoidu k navození nealkoholické steatózy. Tato dieta jim bude podávána po dobu 20 týdnů.

¹⁾ Včetně vědeckých pojmu, které se mohou skládat z více než pěti jednotlivých slov, a s výjimkou druhů zvířat a účelů uvedených jinde v dokumentu

²⁾ Druhy zvířat v souladu s kategoriemi statistického vykazování v příloze III prováděcího rozhodnutí Komise 2020/569 s doplňkovou možností „nespecifikovaného savce“ pro zachování anonymity ve výjimečných případech